

među tim

PROZA

Zoran Jelić

Pismo Sanji

Lica:

Pacijent (glavni) (ambiciozan mladić, želi da postane pisac)

Misteriozni pacijent (stariji čovjek, leži u bolnici tri godine, doktori ne mogu da utvrde šta mu je, jer nemaju adekvatnu medicinsku opremu pomoću koje bi mogli dijagnosticirati bolest)

Drugi pacijent (stariji čovjek sa sela, neodređeno zanimanje)

Korumpirani doktor (visok, mršav, čovjek srednjih godina)

Direktor bolnice (stariji čovjek, debel, proćelav)

Medicinske Sestre (uglavnom mlađe, učenice srednje škole na praksi)

Medicinska Sestra Ana (mlada djevojka, zrela za svoje godine, pametna, pristojna)

Novinar(ka)

2 Električara

Željo vutra

Pijani gost

(2011. god. Grad u BiH, jutro je, napolju je nevrijeme. Bolnica, hodnik, pod je popločan nejednako raspoređenim, prljavim, popucalim pločicama još iz doba bivše Jugoslavije. Zidovi su išarani, prljavi i popucali, na plafonu su fleke od vlage. U vazduhu se osjeća neprijatan miris koji se širi iz toaleta. U toaletu je neko na vodokotlić ostavio iskoristeno crijevo od infuzije. Lift nije u funkciji. Medicinske sestre hodaju gore-dole po hodniku. Desno naprijed invalidska kolica (koja nisu u funkciji). Dalje od kolica otvorena vrata bolničke sobe u kojoj se nalazi pacijent i misteriozni pacijent. U sobi su pohrđali kreveti na kojima su dvojica pacijenata. Na zidu uz koji je postavljen krevet misterioznog pacijenta su urezane crte. Misteriozni pacijent je blijed I sav iscrpljen od mnogobrojnih operacija. M. pacijent leži u bolnici tri godine, zbog nedostatka adekvatne medicinske opreme kojom bi se moglo utvrditi od čega m. pacijent boluje. Kreveti su jedni do drugih uz dva zida, a ispred kreveta je jedan radni sto na kojem stoji kuhalo za kafu i neke igle, i drugi ali malobrojni medicinski instrumenti. Između kreveta je jedan mali sto na kojem stoji nekoliko knjiga i jedan tranzistor. Takođe, između kreveta je uglavljena metalna skelica na točkiće na kojoj visi boca i crijevo od infuzije. U sobi na zidu je jedan mali prozor koji gleda pravo na novu, veliku, skupocijeno uređenu zgradu vlade. Do njihove sobe je soba u kojoj leži drugi pacijent, a do nje soba za medicinske sestre. U sobi pacijenta, i misterioznog pacijenta jedna od M. sestara kuva kafu na kuhalo, jer šteker u sobi za sestre ne radi zbog slabe instalacije. M. sestra je okrenuta leđima pacijentu.)

Pacijent: (sestri) Kad vidim to tvoje malo slatko dupe, odmah mi se digne, čak i u ovako lošem stanju. Jesi li ti na praksi? Pet puta si mi pogađala venu, a i čuo sam da doktor voli mlađe. Jesi li ti to za njega skratila bolničku suknju, pa da, trpaš se s njim i maštaš kako će te jednoga dana odvesti u svoju vilu, ali srećo moja od tog nema nista, on će da se vrati svojoj aždaji od žene koja je, naravno, glava kuće! Svidilo se to tebi ili ne, ha, ha ha.

(Medicinska sestra se bijesno okreće prema pohrđalom krevetu u kojem leži pacijent)

M. Sestra: Šta! Šta si rekao? Prostačino jedna retardirana, kud ti nisam zabola pohrđalu iglu u venu idiote!

Pacijent: (smijući se podrugljivo) Bojim se da drugačije nemate, a i ne bi potrefila. (prasnu u smijeh) ha, ha, ha, ha!

M. Sestra: Sad, iz ovih stopa idem kod doktora da mu prenesem šta si rekao!

Pacijent: Samo naprijed curice, možda te konačno i opali! Ha,ha,ha...

(Sestra naglo odlazi iz sobe, a iz susjedne sobe se čuje galama drugog pacijenta)

Drugi pacijent: Oo jebem ti dan, da ti jebem dan! 'Oćeš potrefiti tu venu već jednom, il' da te je potrefim među noge isto onako k'o onaj šmokljan od doktora sa traumatologije. Dabogda te voda odnijela! Oo jebem ti sunce, daj vamo tu iglu!

Druga M. Sestra: Šta vam je? Nee!

Drugi pacijent: E ovako se to radi, jebo te onaj ko te posla' ovamo!

Druga m. sestra: Nee! Upomoć!

(U sobu glavnog pacijenta ulazi doktor, nalickan, ali užasno smotan korumpirani doktor, u ruci drži neke nalaze i gleda ih. Na njemu su markirana košulja i hlače, a preko bijeli mantil. Kako ulazi u sobu tako se sapliće o kofu na podu u koju kaplje voda sa plafona)

Korumpirani doktor: (gleda u nalaze i obraca se pacijentu tiho, mirno, nezainteresovano, formalno) Dobar dan, mladi gospodine.

Pacijent: Ma dje dobar doktore, vidite kakvo je nevrjeme napolju...(podrugljivo) ali vama je vjerovatno dobar, obzirom da ste se dugo zadržali u sobi za sestre.

K. doktor: (i dalje gleda u papire) Da, hm...pa da! (naglo se trže) Molim, šta? Jako nepristojno od vas mladi gospodine, sramota...kako samo možete, i sad mi se jedna sestra požalila da ste je seksualno uznemiravali. Stidite, se...u jednoj ovakvoj ustanovi, stidite se.

Pacijent: (ironicno) Da, da! Bas je ugledna i prije svega funkcionalna ustanova doktore! Mi pacijenti ustajemo po noći da podbočimo zidove, koji svojim geganjem prijete da se obruše na nas dok vi trpate sestre s one strane gegajućeg zida!

K. doktor: (i dalje gleda papire) Hm...da...pa, da. Molim? Šta ste rekli? E da znate, prevršili ste svaku granicu, da znate da ću da vas tužim za ovo, a i za ono seksualno uznemiravanje sestre!

Pacijent: Eto sreće moj doktore da sam je seksualno uznemiravao, obzirom da imam žuljeve od svakodnevnog drkanja.

(Doktor šeta po sobi i dalje gledajući u nalaze)

K. doktor: Hm...da...pa da. 'Oće to od nejebice... (naglo se trže) Molim?

Pacijent: Opalim te golim!

K. doktor: Pa ovo stvarno više nema smisla, ja ovo neću da trpim, pa šta je s vama, kakve su to prostote?

(Iz hodnika se čuje glas direktora bolnice i novinarke koja daje intervju)

Novinar(ka): Recite nam gospodine direktore kakvi su uslovi za rad u ovoj bolnici?

Direktor bolnice: (irinično): Ah! Divni, prosto divni uslovi, doktori se ovde vesele radnom danu...

Novinar(ka): Stvarno?

Direktor bolnice: Da li ste vi, gospođo ili gospođice svijesni, da u ovoj žalosnoj ustanovi već trideset godina rade i radili su vrsni stručnjaci, specijalisti, sa istim makazama i koncima koje smo dobili prije pedeset godina kao donaciju od japanaca. Mnogi od njih su otišli u penziju prije dvadeset godina, a da još nisu doživili, pa čak ni sad u penziji, da se nešto promjeni! Njihove mlade kolege koriste iste konce i igle koje su oni koristili...da bar okrečimo zid, pa da ljudi na miru umru.

(Pacijent i doktor nastavljaju razgovor gdje su stali)

Pacijent: (fiksira pogled prema doktorovoj faci i gleda ga ukočeno) He, he, he...

K. doktor: Šta vam je? Mladi gospodine, je li vam dobro?

Pacijent: (i dalje ga gleda ukočeno) Doktore, jedete li vi asai trešnje sa barbadosa, za mršavljenje?

K. doktor: Hm...da...jedem naravno, ali kakve to...

Pacijent: (i dalje ga gleda) A idete li u solarijum da izjednačite ten?

K. doktor: (gleda ga čudno, zamišljeno) Da prije ljeta...ali zašto me to...ne razumijem...

Pacijent: (i dalje...) Kako imate divno dijagonalno raspoređene bore na čelu!

K. doktor: Hm, da...to mi je rekla i jedna m. sestra.

(Pacijent prasnu u smijeh)

K. doktor: (Glasno) Šta! Kako se usuđujete? Mene zavitlavate?

Pacijent: (ozbiljno) Ne, ne doktore! Pogrešno ste shvatitli, oprostite molim vas. Samo sam htio da kažem kako ste vi jedna nježna duša, mislim nije da ste rektalni alpinista ali... (Prasnu u smijeh) ha, ha, ha...

K. doktor: (poluglasno) E ovo stvarno više nema smisla! Ja sam veća budala što vas trpim (uzima neki štap, šeta nervozno po sobi, u jednom momentu uperi štap prema misterioznom pacijentu) Ti!

Misteriozni pacijent: Da, recite...

K. doktor: Šta će ti ta čaša vode na stočiću?

Misteriozni pacijent: Pa da pijem.

K. doktor: Samo pijes vodu i ležiš tu, ništa ne radiš.

Misteriozni pacijent: Doktore, ja bi možda nesto i radio da ste vi nešto uradili za ove tri godine koliko ležim ovde.

K. doktor: Molim, šta, kako se usuđujete? (udari štapom, misteriznog pacijenta)

Misteriozni Pacijent: Aajj! Šta vam je? Možete li bar profesionalno da se ponašate kad vec ne možete profesionalno da se odnosite prema poslu, obzirom da vec tri godine ne znate šta mi je!

K. doktor: Ah, ja ne... ne znam šta mi bi, stvarno sam se zanio, oprostite molim vas, ne znam šta mi bi...(okreće se prema pacijentu (glavnom)) to je zbog ovog...ovog, uh! (Šeta po sobi, u- jednom trenutku zastade) Ali...šta...šta se ovdje čudno osjeća? (pogleda ispog pacijentovog kreveta i povika) Šta? Je li ovo džoint? (diže glavu i okreće se prema pacijentu)

Pacijent: (mirno) Jeste.

K. doktor: Šta? Kakva neozbiljnost! Pa šta je s vama mladi gospodine?

Pacijent: To i ja pokušavam da saznam od vas već poslednjih nekoliko mjeseci! (prasnu u smijeh) Ha, ha, ha!

K. doktor: (glasno): Ali...odakle vam ovo, ko vam je ovo dao?

Pacijent: Jedna od vaših sestara, imala je u štekcu, u sobi za sestre.

K. doktor: (glasno) Naređujem da mi odmah, ovog momenta kažete koja je to sestra?

Pacijent: Ne znam joj ime! Izmislio sam priču kako ste mi se povjerali, tj. kazali da će te nešto da joj kupite za 8. Mart. Nakon toga me pitala, sva srećna, šta? I ja sam joj rekao da ću da joj kažem tek kad mi završi malo vutre.

K. doktor: Hm...da...i? Šta ste joj rekli?

Pacijent: Pa rekao sam joj kako planirate da joj kupite crveni kabriolet, nakon čega je ona sva srećna izašla i rekla mi da joj se javim ako mi zatreba još robe...

K. doktor: (tiho) Hm...da...kabriolet...he, he, he, kučkica mala...

(Pacijent prasnu u smijeh)

K. doktor: (trže se) Ali, šta? Ovo više nema smisla, idem odmah da nađem tu sestru, koji će meni ovo...

Pacijent: (glasno) Doktore! Doktore! Oprostite molim vas stvarno sam pretjerao, priznajem, molim vas vratite se, poslije tražite tu sestru! Doktore, interesuje me jako moje zdravstveno stanje, zar niste zbog toga došli? Držali ste moje nalaze, ako se ne varam...

(Doktor se zaustavlja kod vrata)

K. doktor: Hm..pa da! Upravu ste! Ali nemoj slučajno da vam pada na pamet da se onako ponašate, ovo je ozbiljna situacija...

Pacijent: Razumijem doktore! Nego, recite vi meni doktore, onako kao čovjek čovjeku. Kakvo je moje stanje, šta kažu nalazi?

(U drugoj sobi se čuje galama drugog pacijenta)

Drugi pacijent: Aaj! Oo jebem ti sunce krvavo, jebem ti dan današnji...

M. sestra: Šta vam je?

Drugi pacijent: Šta, šta mi je, jebem ti porijeklo! Udarila si me u jaja, pa gurni tu tutu kako bog zapovijeda akrape jedan ženski!

M. sestra: Pa pridigni se malo skote jedan i ne izražavaj se tako!

Drugi pacijent: Ma izrazim ti muškost u to ženstveno dupe! Dabogda te otac rođeni gledao u prvoj bračnoj večeri!

(Pacijent i korumpirani doktor nastavljaju razgovor)

K. doktor: (gleda u pacijenta mirno) Hm...da...pa i nije tako sjajno mladiću, evo baš gledam vaše pretrage.

Pacijent: Ali...kako...ne razumijem, zar niste rekli prije par dana da mi se zdravstveno stanje popravlja? Tako je bilo, zar ne?

K. doktor: Hm...pa da...da! Ali znate, zdravstveno stanje vam se znatno pogoršalo, evo gledam vaše nalaze i...

Pacijent: (nestrpljivo) I? Šta kažu?

K. doktor: (ravnodušno) Mladi gospodine, bojim se da vam nema spasa...nećete još dugo.

(Pacijent okreće glavu na drugu stranu jastuka suznih očiju. Iz hodnika se čuju glasovi dva električara koji pokušavaju da poprave instalaciju)

Električar 1: E, jesi vidio u prošloj epizodi kako Amir nasamari Samira?

Električar 2: Da čovječe, a jesi ti čuo da će sva njegova zemlja preći u miraz onome?

Električar 1: Kojem onome?

Električar 2: Ma onome...

Električar 1: Aaaa, da, da!

Električar 2: I taj što je njegov miraz, taj će se zakleti na ljubav!

Električar 1: Kome?

Električar 2: Ma onoj...

Električar 1: Kojoj onoj?

Električar 2: Ma onoj Melisi, što ju tetka od'rani, pa je poslije preuze brat od zaovine jetrve koja je prije toga darovala prsten pašancu svoga djevera, koji je skontao da je punac njegove maćehe sam sebi mater...

Električar 1: Svašta!

Električar 2: I ja kažem...

Električar 1: Taj Samir je u neozbiljnim situacijama ozbiljan, a u ozbiljnim neozbiljan...

Električar 2: Kad je repriza?

(Pacijent i doktor nastavljaju)

Pacijent: Ali doktore, zaboga! 21. je vijek, mora da postoji neki način, neki lijek, operacija?

K. doktor: Hm...da, naravno, ali morate da znate da je 21. vijek i pomalo surov. Da, naravno! Postoji operacija, ali znate...(tiho, osvrćući se) za to je potrebna jedna vrsta koverta, znate... malo deblja koverta.

Pacijent: (sebi, tiho) I vi ovo nazivate ozbiljnom situacijom? (ironicno) ha, ha, ha.

K. doktor: Nešto ste rekli?

Pacijent: Ništa ništa...ali doktore vidite, ja radim kao konobar, moja plata je radnička, a majka je u kreditu ,znate, švicarski franak, kreditne rate se povećavaju...

K. doktor: Hm...pa da, razumljivo! Ništa, javite se kada švicarski franak padne! (doktor odlazi iz sobe, na vratima se okreće) Ako preživite do tad! (napolju puca grom)

Pacijent: Doktore!

K. doktor: Da, recite!

Pacijent: Imam ovde jednu kovertu!

K. doktor: (nasmiješi se i naglo pođe prema pacijentu) Zar?

Pacijent: Ali bojim se da ta koverta nije vaše vrste! Ovo je pismo!

K. doktor: (tužno) Kakvo pismo?

Pacijent: To je pismo mojoj najboljoj prijateljici Sanji, iz djetinjstva...znate... ona mi je jedini iskren prijatelj, a i žensko je pa me može mnogo bolje saslušati...ali...nema načina da s njom pričam uživo pa sam joj napisao pismo! Volio bih da joj se preko ovg pisma obratim u ovom zadnjem momentu! Znate ona me ostavila, napustila me, nismo više prijatelji. Ne znam ni kako se to desilo, ali nismo više prijatelji...

K. doktor: Hm...da...i?

Pacijent: Pa ako bi ste bili ljubazni da ovo odnesete u poštu, na poledini je adresa.

K. doktor: (tiho sebi) Šarlatan...da naravno, učiniću to za vas...kao poslednju želju.

Pacijent: Hvala vam!

(Doktor odlazi iz sobe, i ulazi u sobu za sestre. U hodniku se čuje glas m. sestre Ane, i jedne od m. sestara)

M. sestra Ana: Imas li malo, znas...malo gandže?

M. sestra: Šta je reći? Opet si sjebana?

M. sestra Ana: Ma znas već, Ivan mi jos ne odgovara na pismo, a znas koliko je dugo prošlo od kad sam poslala...ne razumijem, poslala sam pismo po doktoru, jer je on završavao smijenu, pa rekoh da se to što prije riješi, ne bi valjda doktor...

M. sestra: Ma šta ti pada na pamet? Pa doktor je ozbiljan čovjek...nego uzmi ti malo ovoga, biće ti bolje (pruža joj krijući kesicu s marihuanom). Čao vidimo se...

M. sestra Ana: Čao...

(Doktor ulazi u sobu za sestre. Soba je malena, jedan sto je uz zid, do njega je vitrina sa doktorovim picem i ostalim poklonima koje on krije u sobi za sestre)

M. sestra: Jao! Ko to ulazi! Kakav mačor ulazi u kavez male ptičice željne kite! (sjeda na radni sto, širi noge, uočava kovertu u doktorovoj ruci) Jao! Je li to mala nagrada za mukotrpan rad sa pacijentima? (podsmiješljivo) Primjetila sam neke štiklice prošle sedmice, takve nosi Selena Kurveuša!

K. doktor: Štikle ćeš dobiti mačkice moja...a ovo...ovo je neko pismo onog šarlatana kojeg liječim već nekoliko mjeseci.

M. sestra: Pismo? Ha, ha, ha! Ko još piše pisma pored fejsa? Baš me zanima šta je unutra, da pročitamo?

K. doktor: Može, ali samo ako ću poslije okusiti malo tvoje, he, he, he...znaš već!

M. sestra: Ma naravno ljubavi!

(Doktor otvara pismo i počinje da čita)

(Glas Pacijenta, kao glas naratora)

1.

Volja za životom se javlja onda kad se rodite i samim tim postanete svjesni činjenice da ćete jednoga dana umrijeti.

Bilo bi dobro da to ovo pišem dok sam trijezan, ali to ne bi bilo to, a i svijet je ljepši kad su svi pijani. Manje briga, problema, više ljubavi, ljubljenja, lizanja ušiju, pa sve do seksa gdje uživaš u najsnažnijim prirodnim zakonima i možda čak i tad osudiš nekog, ili neki novi život na smrt...neizbježnu smrt! Zbog iste će neko novo novorođenče plačući iz straha samog rođenja da osjeti jos jaču volju za životom koju mu je prethodno podario neko pijani manijak. Naravno, pijan se nije sjetio da upotrijebi kondom.

I tako taj pijani svijet pokušava da zaboravi tu apsurdnu činjenicu da će jednoga dana ipak umrijeti i nesvjesno povećava svoju gomilu, koja će oper tako napraviti neku novu, veću gomilu, ulazeći u istoriju koja uvijek pripovijeda samo dve stvari. Rađanje i smrt! Bilo i završilo se! Čast izuzecima koji su se sjetili kondoma, ha, ha, ha ali oni si manjina, zanemarljiva manjina!

I tako, bio jednom jedan, bila jednom jedna. I sve je tako stvarno lijepo na početku, ali na kraju...MA'UNA! Nema hepi enda, niti holivuda. Da ga ima, vjerovatno ti ovo ne bih ni pisao, ali ovo je ipak činjenica.

Bila si mi sve! Majka na dojenju, otac po dičenju, brat u nevolji, sestra za nježnu riječ. Prijatelj, reklo bi se. Osmijeh, flaša nečeg dobrog, do tinejdžerke sa "winnie and pooh" ruksakom i roza starkama na koju sam drkao. P.S. - oprostite sto sam iskren

I često se i dan danas pitam: Zasto ne mogu da te povedem na krivudave, ispucale od nostalgije puteve moje mašte? Volio bih da pođeš sa mnom u taj beskraj da vidiš more sa harmoničnim mirisom soli i baršunastog baritona vjetra koji nanosi miris lavande sa nekih dalekih putovanje onih koji ne znaju gdje im je kuća, ali je nisu zaboravili! Da vidiš oblake

kad se svađaju, da shvatiš obalu, da proliješ sa mnom svo vino niz popločanu ulicu koju okružuju smokvici i maslinjaci...i sve uz smijeh, osmijeh! Jer drugačije ne bi imalo smisla.

Sanja, evo sjedim i mislim: Zasto to nije tako? Ah, sjetio sam se...pa život nije bajka. A zašto? Zato što nema srećan kraj. Zar je kraj uopšte i bitan? Kraj je sam činjenica da onoga što je bilo više nema. Poželimo ga kad je nešto loše u našim životima, a kad je nešto lijepo odlažemo ga...prilicno neodgovorno prema njemu. Čovjek poludio pa nas sad ravnodušno jebe! Možda bih i ja tako postupio da sam na njegovom mjestu, mislim glupost...prijatelja zove onaj za koga on misli da mu je prijatelj samo kad nešto treba...ili iskorištavanje glupog radnika premještanjem s jedne na drugu poziciju gdje se duplo više radi za istu platu! Ha, ha, ha, razumijem kraj! Ali ovo nije kraj. Gotovo za danas.

12.06.2011.

2.

Onaj svijet (zagrobni život) i vjera (religija) je utjeha za slabe koji ne mogu da prihvate činjenicu i opet onaj isti apsurd da im je uz život podarena smrt...ha, ha, ha, bog je kvarnjak.

Večeras pijem vino (crveno-suvo-stono-2008-barik-c. Sovinjon-merlo-c. Fran), i dobro je, zadovoljan sam! Ali nisam zadovoljan tobom Sanja! Smetaš mi, ti nisi ona ista. Tebe je Sanja progutala ogromna većina sitne malograđanštine. Pojeli su te glupi zaštitnici liberalizma koji svojom nepromišljenom borbom za slobodu sami upadaju u zamku u kojoj će ih jedan derpe pitati koliko je moralno da jedan bračni par iz Kine (čovjek i žena), u Kini, umjesto djece gaje pse (lijepe, šarene) koje će poslije brutalno da ubiju i pojedu, pored riže! Ha, ha ,ha, teško je biti čovjek u današnja vremena!

Tvoj glas je oštar, bez ijednog takta duhovitosti, bez imalo slatkog tanina koji bi mi uvijek prijao u šetnji od odrastanja u smanjivanje. Sad si oštra, odlučna, prezrela, kompaktna, šta više otrovna i bezobrazna! Zaboravila si odlutavši u taj svijet, taj bezdan života, da nema svrhe graditi krov koji će oluja srušiti...ha, ha, ha, smrt nas čeka!

Ostavila si me kao Nora Helmera. Život je ozbiljna stvar, ma nemoj! Isto kao onaj ili ono, koji ti ga je, ili što ti ga je podario...obukao par puta farmerke, pa kad su izbljedile, kanta za

smeće! Prihvati život kao humor, kao pozitivnu glupost, kao ruže u komšijskom dvorištu, kao pivo i vino, kao morski talas koji mižeš neprestano da gledaš uz najljepše tanine vina koje ćeš poslije da pomješaš sa pivom i najdražima...i sa mnom! Prirodni magneti i duše nas vuku jedne prema drugima i samo to je još važno! Ali bojim se da to to nikad nećeš shvatiti!

15.06.2011.

3.

Laž i istina su dva bata blizanca rođena od iste majke u kojoj pravedna laž pobija lažni moral, da bi se zaštitila od surova istine, a surova istina postaje ljepša pokrivajući se pravednim laganjem...majka je iskrenost, koja ne može bez sinova!

Da napišeš knjigu, ili si previše ambiciozan, ili te muka natjerala (Meša Selimović)

Htio sam da budem napušten večeras, ali niko nije imao vutre, ili ja nisam imao muda da pitam bilo koga za to. Svejedno. Pitala si: "Hoćeš li sa mnom večeras?" Ne! Rekoh, negirajući fizičkim pokretima...znam da je to čisto formalno s tvoje strane.

Večeras te nisu pustili unutra, u kafanu...u kafanu gdje ja provodim vrijeme, dragocijeno vrijeme... I ne treba, bog zna koji je ovo krug, ti si za neki od rajskih krugova (ironaija) Jebi se Dante ha, ha, ha!

Volim sjeverni jadranski!

Volim južni jadranski!

Tako sunčano izrezan prkos sjevero-zapadnog juga ismijava vrelinu koju pobija bura. Naznake loze koja ne zna da li da prihvati vjetar u suncu ili sunce u vjetru!

Obala-majka, jug i sjever-sinovi...gdje sam tu ja?

17.06.2011.

4.

Imati vuka u sebi, znači pobjeći, ali ne i zaboraviti, ići, lutati, tražiti, zaspati suncem, probuditi se mjesecom i gledati sa užarene litice u more, gledati daleko, daleko...daleko u beskraj, oslušivati suton, hvatati valove koji nose prigušene zvuke disanja gorskih i morskih cvijetova koje beru vile u noći...i uginuti, ali ipak tražiti!

Ljudima obično upadne kašika ili sikira u med! Mrni večeras upade čep u pivo prilikom otvaranja. Eto, neko jede, ja pijem...

Veče je mračno, ali to joj je običaj. Puna je sablasne gorčine neukusno obučenog ljeta. Vidim tog kretena, tog imbecila, tog idiota, što se polako diže iz zemlje, asfalta, i guši nam srce, naše srce! Samo se još uvijek vidi tračak svijetlosti iz jednog prozora preko puta, i unutar te kuće živi jedan čovjek koji je svojim uštogljenim komunističkim kurcem odredio svoju sudbinu. Sva sreća, nisam povukao gen te disciplinovane kite.

Babina pička (što znači da mi je ovaj gore navedeni deda) , je bila mnogo božanstvenija i odlučnija u borbi gena (babina vojska je preovladavala), pa se carstvo Aleksandra Velikog, zvano GEN, posvetilo smrtniku po imenu: MOJ OTAC! A on je opet taj gen prenio na mene, jer je ovaj put vojska Aleksandra Velikog djelovala sa područja muškog međunožja...sva sreća! (iako neopisivo volim majku i njene persijance).

Sanja, vidiš, i nije to tako jednostavno. Bilo bi dobro da je dedina trupa beskičmenjaka bila malo upornija, pa da poprimim malo te surove pedantnosti, kako ne bih ispaštao zbog genetskih bolesti koje mi je podario Aleksandar Veliki (nenamjerno).

Za sve je kriv deda, i njegova kita. Pa i onaj idiot Aleksandar, bio je derpe! Nije imao nasljednika... Baba to si zaboravila!

20.06.2011.

5.

Poslije kiše uvijek dođe sunce! Jaooo, kako su ucmeljene duše dosadne sa ovim glupostima! Još jedna jebena utjeha za jebene slijepce koji opet očigledno nisu svijesni da će poslije tog istog sunca doći opet ona ista, a možda i gora kiša!

Sanja, mi smo jako čudan narod! Jako specifičan narod, jako specifičan rod! Eto, moj prijatelj je prije nekoliko dana slavio rođendan. Izveo me na piće, platio piće, i to bi bilo to! Kao i svako drugo veče. Nakon toga, umro je njegov deda. Naravno, organizovan je ručak, tačnije gozba, ceremonija, skoro slavlje!

Ali, ako obratiš pažnju na moje riječi iz pisma, zaključićeš da je to možda i normalno... Jer ako se rađamo sa saznanjem da ćemo umrijeti, i ne treba da se veselimo i slavimo rođendan! Treba lijepo da proslavimo kad neko umre jer čovjek koji nas napušta oslobađa se životne patnje i straha od svakodnevnice pomisli da ga jednog dana više neće biti.

Čovjek umire-oslobađa se straha...ha, ha, ha!

Ali, ako se uzme u obzir činjenica da mi ipak ne znamo šta nas čeka poslije smrti, čemu onda slavlje? Možda nas iza tih mračnih zavjesa čeka još veća patnja, još veći strah!

Kad bismo izgubili strah, dobili bi najbolje oružje! (Alfred Hičkok) To je tačno...ali nemoguće...smrt ne možemo izgubiti!

No, sve u svemu ako su ljudi gladni i žedni, ja ću rado da žrtvujem svoj život koji je u manjini, za onu gladnu i žednu većinu! Siti i pijani lakše će da podnose patnju.

Skoro sam u jednoj kafani posluživao jednu sahranu. Ukratko ovako to izgleda:

Oni silnoga boga na sav glas psuju, pa ga poslije kad zagusti mole.

Oni sunce žarko stisnutih vilica proklinju, pa ih poslije kiša i mutna nebeska polja bole.

Tako im bog jutros sapštio, da im je umro Milisav, komšija najdraži.

Tako im sunce jutros granu k'o da se majci prvenac rodio pa umjesto radosti tuga oči vlaži.

Babetine se uzhodale gore-dole, kažu: "Sahrana je za dva dana, šta se ladi toliko, od masne hrane je umro, nije sramota, gladne smo, baš je grehota."

Gluhonijemi alas za sahranu je čuo, pa veli: "Dva dana nista nisam jeo, a boga mi, i da popijem koju, dugo nisam sjeo."

Mamuran pop se brine, sva grobna mjesta mu kaparisana, pažljivo između grobova raku bira, da i njemu koji dinar kroz prste zasvira.

Dođe i sahrana, mada ti i nije toliko bitno, babe i djedovi se sredili usitno, jer da se vide i nije toliko hitno, umiraće se još, doći će ručak obilan i dobar, a za nekog itekako loš.

Raskokodakale se babetine stare, kažu: "Komšija Boro ozdravi', čorbe se nećemo najesti, već kod kuće priglavlke plesti."

Sjetiše se djedovi da je Boro čovjek loš, pa vele: "I mi u bašti uberemo najljepši cvijet, tako i on, svevišnji, bira na onaj svijet."

Vrelina se širi, sunce sve jače sija, ne ulazite ljudi, unutra je pakao, mamuran pop iz crkve zavija.

Požuriše svi da vodom grijehe s ruku speru pa polako na ručak, da se dobro nažderu.

Odavno već za stolove posjedaše svi, konobar je već odnio čorbu i mesa, svakom ovala tri.

Baba stara očima prpa da je ne vidi neko kako u salvetu za poslije meso trpa.

Svi se dobro najedoše, pa pod stolove popadaše, kažu: "Sad ne bi bilo loše hladno pivo!" Pa im malo za pokojnika bijaše krivo.

Kažu: "Šteta, čovjek je dobar bio, a ni pare nije štedio, čim nam je ovakav ručak priredio."

Prije par večeri sam sjedio u kafani u kojoj radim sa jednim redovnim gostom po imenu Željo vutra, dok smo razgovarali neki pijani gost koji je takođe sjedio u kafani pričao je sam sa sobom...ovako je to izgledalo...

(U pismu ne postoji opis kafane, ali radi boljeg viđenja situacije...Noć, pacijent je sa unutrašnje strane šanka, Željo vutra sa vanjske. Vode razgovor, iza Željinih leđa je pijani gost koji priča sam sa sobom).

Željo vutra: (reži dok govori, glas mu je oštećen, što je posledica njegovog boemskog života)
Kako ti sebe vidiš, ko si ti? Ko smo mi?

Pacijent: Ne znam željo, pusti sad to.

Željo vutra: Ne znaš ko si?

Pacijent: Ma znam, ali...

Željo vutra: Znaš li ti za ljudsku onomatopeju, tj. jezik kroz samoglasnike i suglasnike koji poznaje samo nekolicina ljudi?

Pacijent: Ne znam Željo!

Željo vutra: Jo, jo, jo, njihau, joooo, jo jo auuuuu, jo, jo...znas li šta sam sad rekao?

Pacijent: Paaa, znam otprilike...

Željo vutra: Šta?

Pacijent: Pa...

Željo vutra: Ne znaš ti ništa! Slušaj sad! Jo, jau jek seg meg, auuuu...znaš li sad šta sam rekao?

Pacijent: Ne!

Željo vutra: I bolje! Zato što moraš sebe da nacrtáš u raskoraku, shvataš? Ustani pred zoru, pogledaj na prozor, ali pogled mora biti trodimenzionalan, shvataš? Bacaj boje, razbij sve po kući, ali moraš da nacrtáš, shvataš?

Pacijent: Ne!

Željo vutra: Tukac jedan, ništa ni kontaš, slušaj 'vamo! Ako tri puta odeš u wc poslije četiri odsvirana takta na sitri, vidjećeš, ali pazi, vidjećeš olakšanje u trodimenzionalnom smislu, i tako ćeš nacrtati sebe u raskoraku! Shvataš li sad?

Pacijent: Da. Otprilike.

Željo vutra: Tako je već bolje!

(U pozadini se čuje glas pijanog gosta koji priča sam sa sobom ili sa zamišljenom osobom)

Pijani _____ gost: Da li vi...naredniče, pozorniče, oficire...mislite...da ja...pukovnik...neobrijan...jebem vašu ženu...u Zagrebu? Sramota deseteru, sramota gosn majore...

Zamišljena osoba: ...

Pijani gost: (počne nešto da pjeva, pa stane) Da...istina...je...generale...da sam vas...zabio...u tri pičke materine...

Zamišljena osoba: ...Nisam shvatio Želju...

Eto Sanja...tako ti ja provodim vrijeme kad ti nisi sa mnom...

Šta je Željo vutra zgriješio da razgovara s balavcem koji ga ne razumije? Šta sam ja zgriješio da razgovaram s ratnim veteranom koji je vjerovatno puk'o s glavom od rata i dugogdišnje kazne zatvora? Šta je pijani gost zgriješio da mu niko ne odgovara na pitanja...ŠTA!

Eto... to je moj dan bez tebe, to je moje večer bez tebe...svaki dan, svako večer!

(Kraj pisma)

(Korumpirani doktor je završio s čitanjem pisma)

M.sestra: Jao! Kako vam je tvrd! Jeste li završili s tim prokletim pismom? Nestrpljiva sam!

K. doktor: Ne znam, mislim da sam pročitao kraj, nisam obraćao pažnju na ovaj maloumni jebeni tekst...a i kako bih pored tvoje čelične desnice, ha, ha ha...

M. sestra: Ajde sad zgužvaj i baci tu glupost od pisma...jao kako sam mokra, teče mi niz nogu, zabij svoj tanki balvan u mene!

K. doktor: Uh! Kako mi se digao, dođi ovamo...

(Korumpirani doktor gužva i baca pismo u kantu za smeće pored stola, i nasrće na m. sestru)

M.sestra: Jao! Čula sam da ima izložba knjiga u gradu, a isto tako sam čula da je Sinus Kosinus izdala neku knjigu, a ima i neka Strabljivica...znaš, i ja imam neke zapise! Mogao bi malo da me probiješ, da to izdam, ipak ti poznaješ ljude!

K. doktor: Ma sve za tebe mačkice moja, a sad doći da te probijem!

(Napolju je podne. Pacijent i misteriozni pacijent mirno leže u svojoj sobi. Pacijent leži u krevetu uplakan)

Misteriozni pacijent: Šta ti je, zašto plačeš?...Budi jak, ništa ti drugo ne preostaje.

Pacijent: Cijeli život se borim da ne budem pička, ali ipak osjećam strah...to je jednostavno jače od mene...

(U sobu naglo ulazi m. sestra Ana, na njoj pristojna bolnička suknja i mantil, prilazi stolu ne obraćajući pažnju na pacijente, traži nešto po stolu. U jednom momentu okreće se ka pacijentu)

M. sestra Ana: (ispušta iz ruke neki medicinski instrument koji je prethodno uzela sa stola. Glasno viče) Ivane! Ivane, ti si! Ali...ja ne razumijem, otkud ti ovde, Ivane ljubavi moja! (pritrči mu, briznu u plač).

Pacijent: (glasno) Sanja! Sanja, tu si, nisi me zaboravila, Sanja! (oči su mu pune suza).

M.sestra Ana: Ali Ivane! Zašto me tako zoveš? Zar me ne prepoznaješ? (još više plače)¹

Pacijent: Ali, zašto ti mene tako zoveš? Ja nisam nikakav Ivan! Sanja zar me ne prepoznaješ? (kako je pacijent to rekao, m. sestra Ana, još više briznu u plač)

M. sestra Ana: Ivane! Ja nisam Sanja, shvati, ja sam Ana, pogledaj me! (vuče ga ka sebi).

Pacijent: Ali ti si ista kao Sanja...identična!

¹ Ne može se utvrditi da li postoji identičnost između Sanje i M. sestre Ane, isto kao ni to da li postoji identičnost između pacijenta i Ivana, jer ako se uzme u obzir da su pacijent i m. sestra Ana konzumirali istu vrstu marihuane u istom danu, lako je moguće da haluciniraju.

M. sestra Ana: (gleda ga uplakano) I ti si isti kao Ivan! Identičan!

Pacijent: (privlači m. sestru Anu k sebi) Ako treba, tebi za ljubav...od danas sam Ivan!

M. sestra Ana: (briznu još više u plač, i privlači ga k sebi) Želiš da budem Sanja?

Pacijent: Da!

M. sestra Ana: Od danas to i jesam! Poslije posla idem u opštinu! 10 KM je sitnica. Mjenjam ime!

Pacijent: Sanja! Ja sam ti napisao pismo!

M. sestra Ana: (još više briznu u plač) Ali i ja sam tebi! Zar nisi pročitao?

Pacijent: Ne! Ni ti moje vjerovatno nisi?

(U drugoj sobi se čuje glas drugog pacijenta)

Drugi pacijent: Šta stenješ kurvo! Kako niko za mnom ne jauče?

(U sobi se nastavlja razgovor između pacijenta i m. sestre Ane)

Pacijent: Vidi Sanja! Ja želim...doktor mi je rekao da mi se ne piše dobro!

M. sestra Ana: Ne! Ne govori to, molim te Ivane!

Pacijent: Sanja! Ja imam jedan papir, jednu ispovijest koju sam izvadio iz pisma, nadajući se da ću je pročitati pred tobom, ako te ikad vidim prije smrti! I evo, obistinilo se! (vadi ispod jastuka ispovijest) Saslušaj me molim te! Ja moram da ti kažem...ti znaš da ja ne vjerujem u boga, meni ne treba pop, trebaš mi ti, ti stvarna, da me saslušáš...znaš meni se vraća...ja sam Sanja oduzeo život!

M. sestra Ana: Šta? To nije istina, Ivane šta to pričaš?

Pacijent: Molim te Sanja, ja te volim! Ako me voliš, saslušaj me!

M. sestra Ana: Hoću ljubavi, saslušaću te...ispovjedi se! O ljubavi moja mila, sve ćemo zajedno da prođemo, ja sam uz tebe bez obzira na sve!

(Pacijent počinje da čita dio pisma koji je sačuvao. Spušta se veče)

Pacijent: Bilo je podne, da, podne! Glupo odvratno podne. Podne! Smrdljivo, ljepljivo, uljem namazano podne! Zašto nije bilo jutro, zaštooo! Jer, jutro je divno, sviježe, mokro od

konstante rose koja svojim vrtlozima mirisa potpisuje primirje sa rozim nebom zore koja je upravo preživila rat protiv mračnog krika užasne večeri. Jutro je tako pitko, mirno, miroljubivo, puno lanenih bjelina...i naravno, sve dok ne dođe sparno, mrtvo, izgubljeno podne! Jutro je poput bezbrižno razigranog djeteta, puno poleta i iskrenog smijeha, pa sve do središta jednog života zvanog podne kad već shvatiš da si na gubitku i prepuštaš se zrelosti sredine koja te vodi u crnu tajnu večeri...a onda opet neko novo rađanje. Nekome nije dobro, čim se ovoliko zajebava sa nama. Da! Tog podneva sam oduzeo jedan život! Jedan život koji je uživao u svom jutru. Eto tako, ja i moj prijatelj uzmemo pušku, pomjerimo sat sa 11h na 12h jer je njegov otac obećao da će nam dati pušku u podne...da! Prokletu podne! Čovjek je vjerovatno mislio da ćemo da gađamo neku mrtvu metu...Ali koliko je Sanja zanimljivo pogoditi nešto što je već mrtvo? Ha, ha, ha! Zna jutro! Da tog podneva sam ubio jednu pticu, slobodnu pticu na grani...pticu punu slobode i života. Uzeo sam pušku u ruke i nanišanio... Bum! Da! To! Povikao sam. Dotrčali smo na mjesto gdje je ptica pala. Ležala je na zemlji duboko dišući! I gledala me, gledala...dugo...preklinjala za milost, za život, za jutro, za jednu kazaljku unazad! Prijatelj me zamolio da ispalim još jedan hitac, da se ptica ne muči! Zar joj već nisam presudio, bilo mi je svejedno. Ipak sam opalio! Njena prsa su se nadula, i srce joj je snažno otkucalo zadnji otkucaj. Začuo se nevjerovatno jak krik, jeziv krik, krik koji će još više da navlaži sjajne crne oči ptice, prije konačnog zatvaranja njenih kapaka života u otvaranja kulisa iza kojih je novo sunce, novo cvrkutanje, nova rosa, novo jutro, nova pobjeda!

(Pacijent počinje da se guši, i umire. M. sestra Ana konstantno plače. Misteriozni pacijent se preznojava i odguruje se nogama od krevet)

M. sestra Ana: Doktore! Pacijent je preminuo, doktore! Neee! Ivane! Ivane!

Misteriozni pacijent: (i dalje se odguruje nogama) Eno je! Vidim je! Ta gadost izlazi sa svih strana, odnosi ga, on odlazi...smrt! (sebi) Smiri se! Pusti muziku! (pušta muziku sa tranzistora, iz kojeg se čuje pjesma EKV-REVISITED-ANESTEZIJA-TEKST: Dobro znaš, svaku reč, svaku laž, svaku najslađu reč, sa tvojih usana, kažu odlazim...rastemo, gazimo padamo...odlazim...anestezija...).²

(M. sestra Ana istrčava iz sobe plačući prema sobi za sestre u kojoj je korumpirani doktor. Ulazi.)

² Preporučljivo je odslušati pjesmu radi boljeg razumijevanja situacije u datim okolnostima.

M. sestra Ana: Doktore, Ivan je preminuo, Pacijent je mrtav! (uplakana) Ivan je mrtav, pacijent je mrtav doktore! (nosi mu se u facu od tuge i bijesa)

Korumpirani doktor: (brzinski navlači košulju na sebe jer je prethodno imao intimne radnje sa m. sestrom) Ma dajte molim vas! Pa smrt je sastavni dio života...javite u mrtvačnicu, neka pošalju ljude!

M. sestra Ana: Ali doktore! (sestra se okreće i trčeći odlazi iz sobe za sestre)

(I dalje se čuje muzika iz tranzistora. Doktor nastavlja radnju, Nakon nekog vremena čuje se lupa u toaletu. Doktor doziva jednu od m. sestara, galami iz sobe)

Korumpirani doktor: Sestro! Molim vas provjerite šta se to desilo u toaletu? Da nije neki pacijent, možda se povrijedio?

M. sestra: Doktore, objesila se m. sestra Ana!

Korumpirani doktor: Ma hajte molim vas, otkud joj kanap?

M. sestra: Upotrijebila je crijevo od infuzije!

Korumpirani doktor: Zovite mrtvačnicu, neka pošalju pojačanje!

(Soba pacijenta. Pacijent leži mrtav na krevetu. I dalje se čuje muzika iz tranzistora...misteriozni pacijent uzima nož i urezuje u zidu još jednu crtu)

Misteriozni pacijent: Trinaesti po redu, trinaesti u sobi... (i dalje se čuje muzika)

KRAJ

Zoran Jelić